

Előfizetési ár

MAGYAR DOHÁNYJUSÁG¹⁸⁸⁶⁻⁸⁷
 Egész évre . . . 4 frt.
 Fél évre . . . 2 frt.
 Negyed évre . . . 1 frt.

Megrendelés a kiadóhivatalban
 vagy utalvánnyal minden
 postahivatalnál eszközölhető.

SZERKESZTŐSÉG:

Budapest,
 Váci-körút 35. szám.

MAGYAR

DOHÁNYJUSÁG.

Előfizetési ár

MAGYAR DOHÁNYJUSÁG¹⁸⁸⁶⁻⁸⁷
 Egész évre . . . 4 frt.
 Fél évre . . . 2 frt.
 Negyed évre . . . 1 frt.

Megrendelés a kiadóhivatalban
 vagy utalvánnyal minden
 postahivatalnál eszközölhető.

KIADÓHIVATAL:

Budapest, V. Alkotmány-
 utca 27, I. em. 15.

A dohánytermelést és dohánykereskedést felkaroló gazdasági szaklap.

Mindenemű hirdetést a legjutányosabb ár mellett elfogad a kiadóhivatal. Minden általunk közzé tett hirdetésre nézve, szívesen szolgálunk bővebb értesítéssel, sőt kívánatra bármely tárgy megrendelését is közvetítjük minden díj felszámítása nélkül.

TARTALOM: Felhívás előfizetésre. — Dohánytöltögetés. Irta: D. V. — Dohánymonopolium Oroszországban. — Biztosítások a dohányt jég ellen? Irta: P. y L. — A m. kir. dohányjövődék 1864-től 1884-ig Irta: K a z a y Rezső. — Hazai dohánytermelésünk érdekében. Irta: Iovag K l e e b e r g Oswald, a tiszaroffi doh. bev. hiv. főnöke. — Eszleleteim az ez évi fermentáció körül. Irta: D. V. — Vegyesek. — Hirdetések. — Tárca: Adalékok a dohány történetéhez. Irta: Rosenfeld Ignác.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk a múlt számmal harmadik évfolyamának első felét befutotta. Új előfizetést nyitottunk július elsejétől.

Két és fél év egy szaklap életében nagy idő; harmadfél évig folyton munkálkodni, küzdeni egy kitűzött czél eléréseért, mindenestre dicserendő törekvés.

A kérdés csak az, van-e valami eredménye eddigi fáradozásunknak?

A feleletet erre egész öntudatosan elmondhatjuk, hogy igenis van, fáradságunk bőkezű jutalmaztatott, nemcsak azzal, hogy anyagi támogatásban részesülünk ország-szerte; de sokkal nagyobb vívmány azon erkölcsi támogatás és elismerés, melyben lapunk a legnagyobb dohánytermelők előtt és más illetékes helyeken részesül.

Az oly nagyon parlagon hagyott dohány termelésről, miről az országban alig beszélték, ma már mindenki belátja, hogy az országnak egyik igen fontos természetnyé, hogy szükséges lett, azt támogatni, és ezen elárult tárgyról már ma lapunk közleményeit ország-szerte ismerik és örömmel olvassák, tanácsunkat megfogadják és helyességét igen gyakran elismerik.

Harmadfél évi működés után nagyobb eredményre számítani sem lehetett.

Amennyiben igyekeztünk méltányoltatott, a legnagyobb örömmel megtettünk mi is minden tőlünk telhetőt és a jövőben is megtenni igérünk.

E helyen fogadják legmelegebb köszönetünket lapunk barátai, munkatársai és olvasói, akik szívesek voltak lapunkat támogatni; szíves anyagi és szellemi támogatásukat továbbra is kérjük.

Ezután is, mint eddig, igyekezni fogunk változatossá tenni lapunkat. A dohánytermesztés minden mozzanatáról fejtegetéseket fogunk közzé tenni.

Nem fogja figyelmünket semmi kikerülni, a mi czél szerűnek és hasznosnak fog mutatkozni.

Minden kitűnő erőt e szakmában a részünkre megnyerni igyekezni fogunk, hogy a lap minden kívánalomnak megfeleljen.

Tárcaízünk, mint eddig, a lehető legváltozatosabbak lesznek.

Minél tömegesebb előfizetésre kérjük lapunk barátait.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 forint.
 Fél évre 2 „
 Negyed évre 1 „

Tisztelettel

A „Magyar Dohányjúság” A „Magyar Dohányjúság”
 kiadóhivatala. szerkesztőség.

Dohánytöltögetés.

Ha dohányunk meg lett garaszolva, elsőre megkapálva, a dudvától megszabadítva, következnek a sor a töltögetésre is. A mostani hideg időjárás folytán a dohány növése gátolva lett és az nem érte el azon magasságot, mely a felhalmozáshoz szükséges; meg kell azonban azt most mégis, de csak fél halommal töltögetni.

A fél halmozás csak annyiból áll, hogy minekutánna a dudva a dohány tövétől eltávolított, a föld, a töve közelében újból fellazítottat, porhanyóvá tétetett, az annak idején a sorok közben ormóra lett megkapálás következtében ott lévő földből 6—8 centiméter magasságra halmozzuk a tövét. Ezen halmozandó tiszta földre nézve úgy igyekezzék a kapás, hogy ne a szél által kiszáritott felső réteg jöjjön a dohány tövéhez, hanem mindig a közép réteg, mely nyirkos és a dohány tövére igen jó befolyással bír.

De ezen fél halmozásnál is nagyon kell vigyázni, hogy az alul levő leveleket, melyek oly közel állanak a földhöz, meg ne sértsük, mert azok épen ezen időszakban oly gyöngék, hogy a legkisebb érintést is nagyon megsínlik, sőt tönkre is mennek. Vigyázni kell, hogy épen ezen nevezett alsó leveleket földdel be ne takarjuk, és el ne temessük, mert ez igen könnyen megtörténhetik a fél töltésnél is. Ép úgy, a mint a garaszolás megelőzői az első kapálást és kitűnő hasznossággal kamatozik, ép így vagyunk a fél töltögetéssel is; ez is megelőzi a rendes halmozást, szintén nagy haszonnal; mert mindenestre e gyakori kapálás csak nagy hasznára válik a dohánynak minőség és mennyiség tekintetében; a dudva, gyom egészen kipusztul a gyakori kapálás által, mert nincs neki idő hagyva, hogy virágozzék és magot hozzon, és így meg van mentve a dohány ezen óriási ellenségétől, mely mindannyiszor, a hányszor a dohány közt elharapódzik, azt menthetlen tönkre teszi.

A fél töltögetés, a rendes töltést, úgy ajánlanám eszközöltetni, a mint azt az első kapáláskor ajánlottam: kaszás formába, rézsut, úgy hogy a kapás önállóan működjék és ne legyen gátolva ezen szintén nagyon kényes munkánál a másik kapástól.

A homokos talajnál szükséges a magasabb felhalmozás, a mennyiben a homok lesiklik, ellenben az agyagos, kötött földnél nem kell a töltést oly magasra emelni,

de soha sem szabad azt meredeken, hanem inkább tompán és szélesen a fél sor közepéig, úgy hogy csendes eső beálltával a tövéhez könnyebben hatolhasson a nedvesség.

Most a kapáláskor egyik fő és fontos feladatunk legyen, dohánytermelésünk jövőjét biztosítani, nevezetesen: a dohánytermelés tiz parancsolatjának első pontjára, (mely alatt a magnak való dohánytöveket gondolom), különösen kiváló gondot fordítani. Itt fészkel egyik csirája jelen dohányunk elharapódzott betegségének, még pedig egyik jelentékeny csirája.

A vándortanítók czélszerű dolgot mivelnének, ha megmutattatnák magoknak a kertészekről már most azon dohánytöveket, melyeket magnak hagyni szándékoznak, megnézvén azokat, vajlon a helyes faj az, melyet a talaj megkiván, elég erős, nincs-e elárnyékolva, nincs-e valami rovarfolt bántva, környéke tiszta-e, meg van-e a föld mellette eléggé porhanyósítva? Ha ezen mulhatlan kellékek hiányosak lennének, azokra a termelőköt figyelmeztetnénk, úgy az azokkal való további helyes munkára stb.

A magnak hagyott dohánytövek kellő gondozása oly fontos, hogy azt figyelmen kívül hagyni nem szabad.

Elmondhatjuk azután, hogy a baj keletkezésén kezdjük meg az orvoslást, és ha azután fokozottan így fogunk haladni, a siker nem fog elmaradni.

A kik tanácsunk szerint, a magtelepet elkülönítették, és a mondott mód szerint ültették felásott kövér talajba a magnakvalót, ezek bizonyára nagy szolgálatot tettek magoknak és a dohányügynek, mert csak is így lehet tökéletes érett, erőteljes és jó magot előállítani.

Most a kapálás idejében meg kell figyelni, léteznek-e rovarok, és ha netalán ezek mutatkoznak, el kell pusztítani.

Az éjjeli pillangók, melyek láthatók tavasztól kezdve egész őszig, szintén veszélyes ellenségnek tekinthetők. Rendesen a levelek alsó részén szoktak tartózkodni, de létüket elárulják azzal, hogy a levelekben lyukat fúrnak, és rövid idő alatt sok kárt okoznak; de a mennyiben hollétüket könnyen feltalálhatjuk: könnyen el is pusztíthatók. A ragyán kívül még több ellensége is van a dohánynak, u. m. tücsök, dohánytetű stb., ezek ellen az egyedüli orvosság, azokat lehetőleg pusztítani, a megragyásodott tőkét pedig, ott

a hol a ragya mutatkozik, azonnal levágni, hogy tovább ne terjedjen.

D. V.

Dohánymonopolium Oroszországban.

Mint a leghitelesebb forrásból értesültünk, az orosz kormány egy magas rangú hivatalnokot küldött ki a dohánymonopolium tanulmányozására főképp Francia- és Magyarországra. Franciaországban egy hónapig időzött e célból, nálunk pedig szintén huzamos ideig tartózkodott, meglátogatva beváltóhivatalainkat és gyárainkat.

Feltűnt neki az itteni hosszadalmas száritási eljárás és fermentáltatás, minthogy előadása szerint náluk egészen más eljárást követnek. Ugyanis a zöld dohányt mesterségesen száritják, úgy hogy ő maga, ki szintén természet mintegy 30 holdnyi területen dohányt, egész természetét ily módon 3—4 nap alatt teljesen kiszáritja és fermentáltatja.

Különbözik a módszer Amerikában is, főképp az északi részen, rég gyakorlatban van, azzal a különbséggel, hogy ők nem törlik le a levelet a töről, hanem egészben levágják a tőkét levelestől együtt, természetesen jól megérve, és így fűzik fel és ekkor aztán mesterséges melegítéssel, légmentes pajtákban, kezdve 20° R.-nél felviszik egész 60°-ig, és így pár nap alatt tökéletesen kiszáritják. És ők a dohány jószágát annak tulajdonítják, hogy a tőkében lévő nedvek az utóérést előmozdítják és ezért lesz inkább zamatosabb s illatosabb, a mi nagyon valószínű is. — Ilyen száritási készülékek nálunk is sok esetben ajánlhatók volnának, különösen akkor, ha a dohánytörés későre esik, és ködös idők következnek be, s ilyen rossz körülményeknél fogva alig tudjuk dohányunkat a kocsányrohadástól, égestől és korhadtságtól megóvni; csak az a kérdés merül fel, hogy ezen nagy kiadások: légmentes száritó pajták; a tüzelési készülék, és tüzelési anyag, oly vidéken kifizetné-e magát, a hol rendes körülmények közt a dohány levelet mesterséges mód nélkül is meg tudják száritani. Mintegy 35 évvel ezelőtt németországi dohányterületen, a Pfalzban is megpendítették ezen eszme, és nagyon ajánlottott, de mégis tényleg alkalmazásba nem vétették.

TÁRCZA.

Adalékok a dohány történetéhez.

— A „Magyar Dohányujság” eredeti tárczája. —
Irtá: ROSENFELD IGNÁTZ.

Mindig így volt, így is marad; ami az egyiknek tetszik, nem tetszik a másiknak s amit az egyik jónak talál, rossznak deklarálja a másik. Az egyik felén, ha Jäger*) theologus szent beszédét olvassuk, találkozzunk keneteljes szavakkal, melyekkel a dohányzás ellen harcolt, majd meg szigorú szemrehányásokkal, melyekkel a dohányzók illetetnek. Milyen nagy bűnnek tartott még némely vidéken a dohányzás e század elején, kitűnik az említett tudós szent beszédeinek azon passzusából, mely óva inti hivat az emberekől, kik »dörbözölnek, korhelykednek, sőt még dohányoznak is!»

Ez egyfelől történt; másfelől meg Sainte Croix érsek maga hozta be a dohányt Olaszországba; a kik a dohányirodalmat kutatják s figyelemmel kísérik a dohány történetének pházisait, tudják, hogy az említett érsek Olaszországban úgynevezett »elődohányosok» volt. Valóságos szenvedéllyel honosította meg a dohányt s járt jó példával elől a dohányzást il-

Az amerikaiak állítása szerint az ily módon zölden fermentált dohány sokkal izletesebb, azonkívül még hamarabb is kész, a mi a piacon rendkívüli előny. — Az eszme megérdemli, hogy kissé foglalkozzunk vele.

Biztosítsuk-e a dohányt jég ellen?

Előre is megjegyzem, nehogy talán félreértessem, hogy én mindenemü biztosításnak barátja vagyok és óva intem itt is a gazdák előzetesét, el ne mulassza természet. épületeit stb. biztosítani.

De ez nem gátolhat engem abban, hogy kimondjam azon saját egyéni nézetemet, hogy én a dohánynak jég elleni biztosítását nem ajánlom.

Igyekeznék fogok lehetőségek előadni, mik azon szempontok, melyek bennem e nézetet megértették.

Első sorban a dohány biztosítási díj igen nagy, aránytalan a megtérítendő összeghez.

Közöljük itt a »Gazdasági lapok» nyilatkozatát a jégkárokról általában (megjelent az idézett lap jun. 27-iki 26. számában):

A jégkárok az idén számosabbak mint máskor. 21-én borzást jég esett Csánadmegeben és az Arad-hegylánc s nem egyes helyeket, de egész nagy vidékek természetét önkre tette. Azt mondják, biztosítsunk ellene. Teintük is ezt, agítáitunk mellette, hogy a gazdák ne tegyék ki magukat az existenciájukat egy ily szeszélyes véletlennek. A nagybirtokok nem biztosítanak, mert a pásztás jégcsök csak kis részben okoznak kárt, s igazuk van, nagykiterjedésű birtok legjobban, ha önmagát biztosítja. A közép- és kisbirtokosokra és bérlőkre nézve az igazi jégkár borzást valószínű, de leginkább akkor, ha előbbiek el vannak adósodva. Ily esetben katasztrófászerű szokott az lenni. Pedig ily anyagi helyzetben levő gazda termékek van. A jégbiztosítás iránti hajlamunka gazdánknek se lehetett panasz egészen a múlt évig. Ekkor a biztosító társulatok közt létrejött cartell folytán a jégbiztosítási díjak tetemesen fölemelkedtek. A biztosítók meg elmaradtak, vagyis kevesen biztosítottak rá g a n. Ily körülmények között teljesen érthető, hogyha a nyereségre alakult társulatok gazdasági szükségességébe vetett bizalmat megőriz, s a vágy ébred fel, hogy a jégbiztosítás államosítsák, úgy mint az Bajországból már 2 év óta igen jó sikerrel életbe van léptetve.

Kár esetén továbbá igen különös a kár mennyiségének megállapítása; feltéve, hogy a jég elveri a dohányt kiesiny korában, ilyenkor a biztosított fél tudja, hogy nem számíthat nagy kártérítésre; megteszi azt, a mit a kötelesség parancsol, nevezetesen levágja az elvert részt a föld színén, és kedvező időjárás mellett még egy jó feltérésre számíthat; a becsülőbiztos csak hetek múltával szokott előjönni a kárt felvenni, és addig ezen múlttétl várnai nem szabad. Kisebb jégverés pedig később meg-

letőleg; az olasz szépirodalom egyik legjelesebb művelője Duranti Castor — ha nem is irt mint Thorius Raphael »Hymnus Tabacis», — de az egekig magasaltta föl a dohányzást, nevezvén a dohány levelet mindent gyógyító növénynek; azon ódák, melyeket a jeles költő Croix érsekhez, mint a dohányzásnak Olaszországbani meghonosítóhoz intézett, a szélsőségre csapnak át, mert a költő annyira szabad szárnyat enged phantáziájának, hogy a dohánynövényt azon fához hasonlítja, melyen a Megváltó kiszendvedt.

Ez időtájt Cohausen, a satyricus kezdett fölülkerekedni azzal a kis történetkének elmondásával, melylyel a dohányzókakat riasztogatta. Szerinte ugyanis mikor az özönvíz Noe bárkáján kívül mindent elpusztított s Noe kiültötte a galambot, hogy ez a világ állásáról neki hirt hozzon, nem azt az ismeretes olajfalevelet hozta csőrében, hanem — dohány levelet. Ez az a levél — elmélikedik továbbá a dohánynak ezen elszánt ellensége — ez az a levél, melyben méregbűtökkel van megírva, hogy az özönvíz utáni emberiség is lassanként ki fog pusztulni.

Nem tartom érdektelennek ez alkalommal a Kaukázus egyes vidékein lakókról föllemlíteni, hogy közöttük még ma is nagyon tartja magát az a hit, hogy, mikor az özönvíz elmúlt »gondolkozók vala lsten azon, mivel kellene az emberiséget féken tartani s megteremtette

nem állapítható, mert a meg nem sértett levelek fel nőnek, eltakarják a kevésbé sértett leveleket, és ily esetben a becsülő némi minőségi különbözetet vesz fel, mely azonban a dohány átadásnál el nem takarható és a beváltó tiszt éber figyelmét ki nem kerülheti, és ott már meglátszanak a jég nyomai a fél értékre leszállt dohányon; mert bármily kis jeget kapjon a dohány, értéke nagyon veszt.

A jég következtében való kártérítésnek csak akkor van értelme, mikor a dohány teljesen ki van növe, fejlődve, ha érés előtt, vagy érés közben találja a jég. Ilyenkor természetes és megfelelő a kárnak a becsülés, — de ily eset csak augusztus utolján vagy szeptember elején lehet, ilyenkor pedig már csak vajmi ritka esetben szokott jég esni.

Az eljárási mód és liquidatio is nagyon k omplicált.

Azért azt hiszem, ha holdanként 150 frtot biztosítunk, melyért 15 frtot kell fizetni, sokkal czélsezerűbb volna ezen összeget a dohány rendszeres munkájára fordítani

Ezek után még egyszer figyelmeztetem a termelőket, hogy ha a jég ellen nem is biztosítanak dohánytermésüket, de a tűz ellen mindenesetre biztosítsák.

P—y. L.

A m. k. dohányjövődék 1867-től 1884-ig.

(Visszapillantással a jövődék előtti korszakra.)

Irtá: KAZAY REZSŐ.

(22-ik folytatás.)

(Utánnyomás tilos.)

Korábbi közleményeimből már föllemlítettem az egyes kerületek dohányainak általános s a szakemberre nézve egyáltalán jellemzetes elnevezéseit. A budapesti kerület a tisztai dohányt szolgáltatja, mely dohányfaj bár sok jó tulajdonsággal bír, de még eddig csak igen csekély mérvben sikerült oly minőségben előállítani, melyben a szivarborítékhöz fűzött kívánalmaknak megfelellhetett volna. A tisztai dohánynak egyik legfőbb hibája a levél vastagságában fekszik, mi leginkább okozza azt, hogy szivarborítéknak ki nem képezhető. A levél színe, a leg gondosabb kiképzés után is rendesen márványozott, fehér foltokkal telt s rendesen veres; ha ellenben sikerült a levélnek egyenletesebb és barnább színt adni, akkor ez a kiképzés után rendesen merev és törékeny lesz, mely még a víz felvételére nézve is közönyösen viseli magát. Ezen merevség, mely egyébiránt a

a dohányt, mely rombol és pusztít az emberek között már is! No hát ez ostobaság, mely épen megfelel egy jámbor cserkész eszének talán; de fölvilágosult ember nem fogja elhinni ma már, hogy a dohányzásnak a szentséghez van-e valami köze? Én azt hiszem, hogy csak annyiban van, amennyiben a szentírás egyik tétele is kötelességévé teszi az embernek egészségére nézve hatalmas dolgok elkövetését kerülni s itt nem mulasztathat el föllemlíteni, hogy azok, akik tudják, érzik, látják, hogy a dohányzás nekik árt, de azért meg nem szünek dohányozni, továbbá azok, akiknek nem izlik ugyan a dohányzás épen, tehát nem is tehet jó szolgálatot, de azért mégis dohányoznak akkor is, midőn nem kellene: bünt követnek el első sorban maguk ellen, bünt a társadalom ellen épen úgy, mintha szándékosan megrovíditenék életüket.

A régi dohányirodalomban idevágó két jeles könyvet találunk; az egyiket Braun irtá »de Jumo tabaci» cím alatt (1673-ban), a másikat »Uiber den Missbrauch des Tabaks» (A dohánynyal visszaélés) cím alatt Pauli Simon (1628-ban) irtá meg. Habár e művek még akkor jelentek meg, mikor a dohányzás ellenségei szerették volna a dohányzást nevetességé tenni; mégis meglehetősen tárgyilagosan szólnak a dohány árnyoldalairól; amit ezek után Portal, Gardanne és Bauquelin irtak, szintén nagybecsűek ugyan, de kizárólag a

*) Nem a jelenlegi gyapjuapostol, hanem az a jeles tudós, kinek szent beszédei 1824-ben jelentek meg

levél-vastagságának következménye, okozza azt is, hogy a tiszai dohány csak csekély mérvben nyúlik; ezzel azonban nem azt akarom mondani, hogy egyszersmind nem is szívós. Sokszor akadni bizony olyan szívós tiszai levelekre, melyek a bórral vetélkednek s ezen levelek szolgáltatják természetesen nedvességükben megvága a legtesztetesebb kinézésű szivarra dohányt.

Nagy hátrányuk ezenkívül a tiszai dohányoknak, ha nem is épen rossz, de nehézkes égésük. Ezen nehézkes égés vágott állapotban nem mutatkozik annyira, de egy tiszai dohánylevéllel befot szivaron azonnal szembetűnik.

Ime ezen körülményeknek tudható be az, hogy a budapesti kerület nem szolgáltat szivarboríték-anyagot, mit azonban sajnálni épen nem kell, mivel legjobb eljárás az, hogy mindenütt csak a termék minőségének megfelelő áru állíttassék elő s e tekintetben a budapesti kerület, mint par excellence pipadohányt produkáló körzet csakugyan excellál.

A tolnai kerületben az 1883-ik évben produkált 14 métermáza szivarboríték levelet a szuloki dohánybevéltási körzet szolgáltatatta. A szuloki dohány, miként ismeretes, egyike legjobb és legnehezebb dohányainknak, miért is a termék legnagyobb része burnótgyártáshoz használtatik fel; kisebb részben pedig szivarbélhez, de csak más fajta dohánynyal keverve. A szuloki dohánynak ugyanis azon tulajdonsága van, hogy magában meggyujtva felpuffad s különösen szivaralakban ez oknál fogva a szivar egész hosszában fel is melegsik, mi tudvalevőleg elég kellemetlen. Ennek valószínűleg a dohányban nagyobb mérvben meglevő chlor-tartalom az oka s a szuloki dohánynak a szivargyártásra nézve ezen hátrányos tulajdonsága a szakemberek előtt már régóta ismeretes; másrészt ellenben a szuloki dohánynak nagyon kellemes illata ezt szivarbélből eléggé kvalifikálja s mint említém más dohánynyal keverve, mint ilyen fel is használtatik.

Az 1883-ik évben beváltott 14 métermáza szuloki szivarborítéklevélben valószínűleg csak a termelő dicséretes munkája lett megjutalmazva, mert borítéklevelek ezen körzetben rendszeren nem váltanak be.

Hogy a debreczeni kerületben, mely kiterjedésre a legnagyobb, csak ötödresz annyi borítéklevél állíttatik elő, mint az aradi kerületben, annak az az oka, hogy ezen kerületben még midig erősen azon

dohány vegyelemzésére szoritkoznak s annyiban egyoldalúak, amennyiben egyáltalában csak a dohány árnyoldalait tüntetik fel.

Tagadhatatlan, hogy azóta roppant nagyot fordult a világ s az emberek nem is lassanlassan, hanem lehető gyorsasággal ismerték el a dohánynövény jeles voltát s a dohányzás élvezetét mindig többen és többen gyakorolták. A dohánykereskedés gőzponjtja e század elején — s azt hiszem most is — Hamburgban volt. Innen ágazott ki roppant terjedelmével azon háló, mely magába vonta a jelenlegi óriási dohányipart és kereskedelmet. Nincs iparcikk, mely rövid 60 (hatvan) esztendő alatt ilyen lendületet nyert volna, mint a dohánynyali iparűzés. A „Siecle“ című hamburgi statisztikai lap 1844. évi május 27-ik száma azt írja, hogy ez idő szerint, már mint 1844-ben csak Hamburgban 11,000 (tizenegyezer) mindkét nembeli munkás foglalkozik szivar készítésével s a gyártott mennyiség 150,000,000 (Egyszázötven millió) darabra rug; ezen mennyiség értéke 9—10 millió frankot tesz. — Hát bizony ez nem sok, ha most vesszük; de ne feledjük, kérem, hogy ez anno 1844-ben volt, amikor még Hamburgban is a szivargyártás, hogy csak mérsékelten fejesszen magamat valamivel túl. Ma már Hamburgban 31,000 ember foglalkozik a dohánygyártás körül, tehát magában ezen egy

elv áll érvényben, hogy minél többet — a minőség az másodrendű kérdés. De meg sok helyen az árvíz, vagy vízenyős terület is utjában áll az okserű dohánytermelésnek, mely hiányon csak a legujabb időben lesz alaposan segítve.

A holdanként pénzben elért eredmény a tárgyalás alatti évben s az egyes kerületekben a következők volt:

a budapestiben	96	frt	86	kr.
az aradiban	73	„	03	„
a tolnaiban	78	„	61	„
a debreczeniben	100	„	98	„
a szegediben	69	„	97	„

Ezen kimutatás eléggé bizonyítja, hogy a debreczeni kerületben a mennyiségrei termelés uralkodik, de bizonyítja egyszersmind azt is, hogy ez a termelőkre nézve sokkal előnyösebb is, ámbár pontosan nem lehet meghatározni, hogy nem-e elemi csapások és kedvezőtlen időjárás idézték elő azon körülményt, hogy ugyanakkor, midőn a debreczeni kerületben az egy cat. holt után elért eredmény 100 frt 98 kr., az aradiban csak 73 frt 03 kr. volt. Másrészt azonban, ha szorosan a dolog lényegére tekintünk, nem palástolható el azon vélemény, hogy ezen anomáliának az is lehet az oka, mert a szivarboríték-levelek, valamint a legkötőbb pipadohányt szolgáltató kerti dohányok a közönséges vágó anyaggal szemben még mindig nincsenek eléggé díjazva. A közönséges áru mindig sulyosab, a finom dohányyanagnál. E mellett tanusodik ugyan csak ezen évben a budapesti kerületben elért 96 frt 86 krnyi magas eredmény is. Ezen kerületben ugyanis, mint fentebb említve lón, az u. n. tiszai dohányok termeltek. A tiszai dohány minden dohányaink között a legsulyosabb. S így, a mint mondani szokás, a legjobban fizet is.

(Folyt. kov.)

Hazai dohánytermelésünk érdekében.

Írta: lovag KLEEBERG OSWALD, m. kir. doh. bev. hiv. vezető Tisza-Roffon.

A dohányok füllesztése.

A dohányok utóérlelése, vagyis a valószínű kezelés a levelek füllesztésével veszi kezdetet. Szükséges tehát a levelek füllesztésére a legkiválóbb gondot fordítani; mert ha ezen munkát helytelenül teljesítjük, megtörténhetik, hogy egy levél egészséges dohányt sem leszünk képesek felmutatni.

A tökéletesen megért s letört dohánylevelek esténként a dohányföldről egyenesen a

városban épen kétszerannyian, ahányan nálunk egész Magyarországon. Ha már most hozzáteszük, hogy a hamburgi gyárak gépekkel szivargyártása mennyire fokozta a mennyiséget s fontolóra vesszük, hogy hazánkban, hol átlag kevés géppel dolgozunk, szivargyártásunk a hatszázmillió darabot évenként meghaladja; akkor fogalmunk lehet arról, hogy a hamburgi gyárak ma már mennyire vihették!

Erre a kis eltérőre csak azért kerültem, hogy abbéli állítástomat, miszerint, amióta a dohányfogyasztás s ezzel együtt természetesen a gyártás és termelés, továbbá az ezeket közvetítő kereskedelem ilyen lendületet nyert: a világ sorsa nagyot fordult. A dohánynak ma már csak barátai vannak. Belátjuk a dohánynak szükségese voltát és elismerjük a dohány jótékony hatását mint élvezeti cikket épügy, mint a mezőgazdaság, dohányipar és dohánykereskedelem terén el kell ismernünk, hogy sokat nyom a latban. Az államok szükségese nek találták a dohányügylet szabályozni és pedig lehetőleg olykép, hogy e rendszabályok a termelés és gyártás körül ne csak meg ne irtsanak a dohány virágzásának, hanem épen emeljék a dohányipart s egyuttal gondoskodnak arról, hogy a dohány hívei valahogy dohányszás dolgában nélkülözésnek ki ne legyenek téve.

pajtába viendők; szabad ég alatt hagyni nem szabad, mert az éjjeli harmat felette ártalmas.

A helyiség alját nehogy a földre kénytelenítsünk a leveleket rakni, szükséges deszkákkal beföldni vagy ennek hiányában gyékényel beteregetni. Ekkor a leveleket félföldy helyzetbe, mintegy 14—15 centiméter magasú kisebb rakásokba rakjuk úgy, hogy hegyük fölfel álljon, a rakások közét pedig csak annyi tért hagyjunk, hogy a küljebb álló levelek egymást ne érinthessék.

Mint hogy a füllesztésnek egyik főcélja az, hogy a levélben lévő vízrészek elpárologtassanak: a pajták szelelői nyitva hagyandók.

Az ily rakásokban lévő dohányok csakhamar átmelegednek s ha sokáig úgy maradnak, a gőz el nem párologhatván, vízceppel képződnek s a levél elromlik, ugyanazért időnként a leveleket meg kell forgatni s kissé széjjel hányni, hogy a belsejében lévő melelegség kiszabadulhasson.

Mint hogy a dohánylevelek már a törés után, mikor is a föld szélére apró rakásokba letakarva elhelyeztük, némi fonnyadásba mentek át, a további füllesztésre 24 órai idő elegendő.

A dohánylevelek fűzése és száritása.

Országszerte divó szokás szerint a leveleket színével fűzik fel, úgy hogy a felfűzött levelek valamennyienek színe bal, visszajár pedig jobb felé néz, hogy pedig a zsinórokban gazdálkodhassanak, a leveleket jó sűrűre huzak össze, ez által a levelek mintegy csónakot képezve, egymásba tapadnak, a levegő be nem hatolhat s ebből kifolyólag, midőn a zsinórra fűzött levelek a napra ki lesznek aggatva, a középső részek megbarnulnak, a szélek kiszáradnak s meggerzelődnek, a vastag bordák pedig levegő hiányában megrothadnak. Ezen kívül szerfelett hosszú zsinórokat használnak s így a zsinór, a közepé sulyánál fogva mintegy ivhajlást képez, középső levelek hegyei a földet érintve, elrongyolódnak, a földben lévő nedvességet pedig magukba szívják, innen van azután, hogy a dohányok hegyei többnyire megfeketednek.

Az ekként felfűzött és zöld állapotban lévő dohányok a szabad ég alatt felállított szárító ágásokra helyeztetnek el s ily helyzetben maradnak, míg a levélbordák megszikkadnak, mi 4—6 hetet is igényel. Ez idő alatt a dohánylevelek a nap heve, az eső és szél behatásainak vannak kitéve.

A nap heve a levelek szeleit meggerzeszítja, világos sárga színre festi s annyira összehátrítja, hogy a legcsekélyebb érintésnél összeromcsolódnak. Ha esőre áll az idő, a dohányosok nyakra-főre aggatják le a zsinórokat s hordják be a pajtákba; az ily hurczkodásnál a már úgy agyonszáradt levelek össze-törnek; ha pedig vihar áll be, a szél a köteleket ide-oda lógazza, ilyenkor az okozott kár kiszámíthatatlan.

Mindezek okserű kezelés mellett elő nem fordulnak.

A forgatva való fűzést, mely részben hasonlít az előbbihez, nem tudom eléggé ajánlani. A leveleket itt is ép úgy surják át és fűzik fel a zsinogra, mint az előbbit; de a levelek színe folyton forgatva lesz, pl. ha az első balra néz, a második jobbra lesz fordítva, a harmadik balra, a negyedik jobbra s így tovább.

Vándortanításom alatt ezen fűzés módját a dohányosok sehogy sem akarták megérteni s végre is azon kifogást tették, hogy ily fűzéssel semmire sem haladnak. Hosszas rábeszélés és fenyegetés után végre sikerült őket annak készletességéről meggyőzőnöm, sőt több helyen mintegy buzdításul néhány zsinogot magam is felfűztem. A munkának gyorsabb haladása szempontjából a levélcsomókat úgy rakattam a dohányos elé, hogy egyik szinnel feltel, a másik felé fel fordítva s egyszer egyikből, másszor a másikból vett egy levelet s fűzte fel.

Mikor azután meggyőződtek, hogy a beszáradás ily fűzés mellett gyorsabb és kocsnység nem fordul elő, belenyugodtak s ma már

az egész területen csakis ily módon való fűzés lehet találni; a régi mód szerinti jelenleg már a ritkaságok közé tartozik.

Sokan azon téves nézetben vannak, hogy a pajtában szárított dohányok zöld színűek maradnak, míg ellenben a napon szárítottak szép piros-barna színt nyerne. Ebbeli állításukat azonban mivel sem képesek érvelni.

Oka pedig könnyen megfejtethető s nem egyéb, mint az, hogy a dohányokat éretlen állapotban szedik le s aggatták be a szárítóba, hol az éretlen dohány természetesen zöld fog maradni. Ezenkívül a területhez mérten elegendő szárító-helyiséggel nem rendelkeznek s ennek hiányában kénytelenek a szabad ég alatt szárítani. Ha tehát a dohánytermelő a dohányt érett állapotban törné le, a területhez mérten elegendő szárító-helyiséggel rendelkezne s a fűléstést is helyesen teljesítene; akkor biztosíthatom őket, hogy termésük a legszebb színnel száradna be, s rothadt, penészes meg ragacsos dohányunk nem volna.

Ugyanezért minden termelőnek kell, hogy az engedélyezett területhez mérten elegendő pajtával ellátva legyen; s ha ezt gazdasági helyzete meg nem engedné, úgy inkább a dohánytermelést szorítsa meg, mert okzerű kezelés mellett kisebb területen is több jövedelmet fog felmutatni, mint okserületen kezeléssel kétszer annyi területen.

Mint hogy a szárító pajták rendeltetése abban áll, hogy a beaggatott dohányok a nap, szél, eső, köd és fagy behatásaitól megóva legyenek, ennél fogva az építésnél gond fordítandó arra, hogy a pajta világos és hűvös, könnyen szellőztethető és elzárható legyen.

E vidéken jobban a pajták oldalalfalait szádeszkával, tetőzetét náddal fedik. Az ily pajták nemcsak olcsók, de a czélnak kitűnően megfelelnek. Cserép- és zindelytetők alatt a dohányok igen kiszáradnak s így azok a czélnak meg nem felelők. Kisebb termelőknél a ház padlái, ha náddal vannak fedve s elegendő szelőkkel birnak, szárításra szintén alkalmasak.

A levelek helyes szárításánál a következő eljárást ajánlom:

A felfűzött és még zöld állapotban levő dohányleveleket a pajtkába behordva, a zsinórokat sűrűn aggassuk egymás mellé, úgy hogy a levelek csak könnyedén érintkezzenek. Ekkor, a pajták szelőit és az ablakokat nyissuk ki, hogy a levegő átjárja.

Ily állapotban a levelek rövid idő múlva megsárgulnak. Mihelyt ezen sárgulás beáll, a zsinórokat azonnal ritkábban kell aggatni, hogy a bordák megpuhuljanak és a levelek megfontnyadjanak.

Ha a levelek kocsányai kemények és fásak lesznek, levelei pedig nyulékonyak, téli helyükre bátran beaggathatjuk. A beaggatást felülről kezdjük s úgy haladjunk lefelé, nehogy a többi levelekben kárt tegyünk. Figyelni kell továbbá arra, hogy az értékesebb leveleket külön aggassuk. Szárás, szeles, esős és ködös időben az ajtókat, ablakokat és szelőket be kell csukni. Csendes időben pedig szellőztetni kell, hogy a képződő vizgőz elpárolgójának.

Ha pedig a levelek zörgőse száradtak volna, úgy az ablakokat éjjelre nyissuk ki, hogy a harmat által kissé megnedvesedjenek.

A fűzések naponta átvizsgálandók, s ha találunk olyan fűzéseket, melyeknek bordái még ki nem száradtak, rögtön akasszuk le s helyezzük el az ajtó közelébe, hogy a levegő jobban átjárhassa; ha meleg és napos idő jár, pár órára ki is aggathatjuk.

(Befejező közlemény következik.)

Észleleteim az ez évi fermentálásnál.

Nem lesz felesleges ezen igen fontos dolgra az összes magyarországi dohánybávló hivatalok figyelmét felhívni.

Évről-évre mindig jobban mutatkoznak a dohány-éretlenségnek nagy bajai, de az utóbbi évben rohamosan fokozódott.

Az 1885-ik évi dohánytermés túlhaladta éretlenség dolgában az összes megelőző éveknél e fatális baját, mert ez évben a

fermentálásnál oly jelenségek mutatkoznak, melynek az ideig alig fordultak elő.

Nagyon kevés dohányt kaptam meg ez évben a rendes színét, melyet rendes körülmények közt megkapni szokott, többnyire sajátságos, különleges szín az, melyet most látunk, melynek valódi színét bajos volna leírni; kékes részszínű, zöldes, fakó- és hamuszín, tarkás fekete és mindezeknek fejébe penészesen pettyezett. Ezen különös színek legjobban mutatkoznak oly dohányoknál, melyek a beraktározásnál zsenegésnek mutatkoztak, még azoknál is, melyek csak valamennyire nyirkosak és zöldék voltak. Még a jobb vidéki dohányok, pl. a bihari-mezei, olyanok is, melyek árnyékban lettek szárítva, de úgy, hogy egész éretlenül lettek letörve és azon zölden ritkán fűzve ereszt alá jöttek, sem képeznek az alól kivételt. Sőt éppen ezen dohányoknál mutatkozik leginkább a nagy baj. Össze vannak tapadva, zöldék s feketék, és mindegyik csomónak a felső levele penészes. Most június utoljára felé meg folytonosan újabb melegszenek, mert bennök van a gyújtó anyag, a tul bő nedvesség, a minnek oka az éretlenségre vezethető vissza.*)

Csak felfognák ezt gazdáink és tudnák ezen kétségbejött helyzetet, hogy mi válik ilyen éretlen dohányból, bizonyára igyekezzenek azon tőlök telhetőleg segíteni. Első sorban most van tehát ideje, hogy elfajzott dohánymagunkat elpusztítsuk és csak azokat a palántákat hagyjuk meg, melyeknek magja a vidéknek megfelel, és azt lehetőleg kiváló gondozásba részesítsük. Annak idején az első leveleket le kell törni, a közepén 5—6 levelet meg kell hagyni, mely addig maradjon rajta, míg teljesen megsárgul.

Különböztetve a magtó kezelésére még visszatérünk.

A fűléstés hiányossága is nagyban fokozza a mostani kellemetlen helyzetet és ezen időn túli rendkívüli felmelegedést, a mennyiben a fűléstés egyik első feltétele a fermentáció, illetve az a fermentálás eleje. Igen ajánlatos volna, ha valamilyen ismét ily éretlen dohányt kellene beraktározni, legelőször igen nagy bányákba rakni és nagyon felmelegedni hagyni, s nem mindjárt forgatni, úgy hogy a sok viztartalom kigőzölöghessen. D. V.

Vegyesek.

Fölkérjük lapunk t. barátait és olvasóit, hogy a dohány műveleteiről, a dohány állásáról, fejlődéséről stb. minden vidékről szíveskedjenek bennünket koronként értesíteni, hogy ily olvasónk időközben lehessenek az egész hazai dohánytermelés felől.

A Láng-féle dohányszárító-pajták terjednek. Az utolsó dohánykiállítás óta, midőn e pajta mintázata bemutatott,**) következő helyeken lettek ily dohányszárító-pajták felállítva: Báró Bornemisszánál, Tarnamérán; gr. Koneonics Endrénéll Zsombolyán és Hosszupályán; Vasilevics Mihálnál, Ó-Ábádon (Szolnok mellett). Legújabbban pedig Desseffy Ottó csináltat ilyet Vanyarczon. A pajta mintázata az országos gazdasági egyet közletki gyűjteménytartható.

Ezzel kapcsolatban arról is örömmel értesíthetjük t. olvasóinkat, hogy a Láng-féle pajtával együtt az »Excicator« is nagyon terjed, mely körülmény arra bírta az »Excicator« gyári raktárát (Tolnán), hogy 1000 drb. Excicatorszeg árát 60 krról 58 krajczárra szállítsa le.

*) Ez évben a válogatás munkája két annyi erőt igényel, mint rendesen, mert ezen éretlen dohányt ugyanarra össze van ragadva, hogy a munkásoknak sok idejébe kerül, míg a csomót csak ki is nyitja és valamennyire megzajlatja.

**) Leírását közölte a »Magyar Dohányujság« 1885. évi aug. 1-én megjelent 18. száma. Következő számaink valamelyikében közölni fogunk újabb a főtálat, Láng Ferencz ur tollából a pajtáról egy leírást, amely mindenestre világosabb lesz tavalyi közleményünkénél, hogy most rajzokkal lesz a szöveg illusztrálva.

A vetések állása. A földmívelési miniszteriumhoz a vetések állására vonatkozólag beérkezett jelentések szerint, a normalisan kisebbedő hőmérsékek mellett országsszerte zivatárokkal váltakozó esőzésekáltak be, melyek a hátramaradt tavaszi és kapasnővények fejlődését ugyan előmozdítják, de e mellett a takarítás alatt levő takarmány és repcében jelentékeny kárt okoznak. a rozsa terjedését elősegítik, a bujább buzákat megdöntik. A buza annak dacára, hogy a rozsa nagy mérvben szaporodik, tekintettel annak rozsa előtti fejlődési fokára, általában véve még mindig kielégítő termést helyez kilátásba. A rozs érést a hűvös időjárás késleltette, mindamellett közel áll az éréshez. A repce vágatása folyamatosan van, mely munkálatot a gyakori esőzések nagyban hátráltatják; próbanyomatás még csak az alföld déli részében elvett eszközöltetett, az eredmény elég kedvezőnek mondható. Az árpa utolsó nyolcz napban a hűvös és nedves időjárás folytán várhatóan javult, de e mellett is csak középen alóli termést ígér. A zab, mely már nagyobb részt fejet hányt s multkor is már mind leginkább javultnak jelentetett, elég jól fejlődik. Kapasnővények általában kedvezően fejlődnek, burgonya virágzásban áll. A szénában az eső sok helyt kárt tett, ellenben a mesterséges takarmány és sarju fejlődésére kedvező hatással leend. A szőlők általában még igen jól állanak, azonban helyenkint a zivatárokkal viharok által szenvedtek. Vizkárokról az alföld déli részéből s Erdélyből érkeztek számbavehető panaszok. Rozsa fellépéséről számos járásból érkezett jelentés.

Az amerikai vetések állásáról a washingtoni közigazgatási miniszterium a következőket jelenteni: A tavaszi buza átlagos állása 98¹/₂ százalék, tehát kedvezőbb, mint volt 1885-ben. Az őszi buza kevésbé kedvező, jelenlegi átlagos állása 92⁷/₁₀ %. Rozs 94⁵/₁₀, árpa 100, zab majdnem 96, gyapott 88⁷/₁₀ százalék.

Egy magyar parasztember találmányáról emlékeznek meg a lapok. A találmány, mint a leírásból itélhető, sikerrel oldja meg a kukorica géppel való fűzésbe vetésének eddig megoldatlan volt problémáját. A gép munkája, mint olvassuk, biztos és jó; 10 órai munkaidő alatt 2 lóval 12 magyar holdat lehet vele bevetni. A találmány ügyét a baranyamegyei gazdasági egyesület felkarolta, s a feltalálót, ki mint egyszerű parasztember gépével a környékbeli gazdák földjére jár kialakított bérért vetni, pártfogásába vette. Az orsz. gazd. egyesület figyelmé is fel volt már a mult ésszel hiva e találmányra s készséggel nyilatkozott, hogy a folyó évadban kísérleteket tétet vele, de e nyilatkozata óta semmi tudósítást sem kapott. A lapok mostani közleményei folytán, mint a »Gazdasági Lapok« értesül, az egyesület ismét lépéseket akar tenni az ügy érdekében.

Megjelent és hozzánk beküldetett dr. Rodiczky Jenő kassai gazd. tanintézet igazgatója, e pártatlan szorgalmas munkástól, a kassai. m. kir. gazdasági tanintézet két majorjának és marhaállományának rövid ismertetése.

A ki ezen kis munkát figyelemmel elolvassa, de főleg olyanok, kiknek szeszgyáruk van, igen sokat tanulhatnak belőle.

Kinevezések. A hivatalos, lap jun. 26-ik száma közli: A magyar királyi dohányvédéki központi igazgatóság főnöke, Termátsits Kálmán központi igazgatósági fogalmazó, Mursitz Pál, Hatházi Ferencz és Baborszky Arthur I. oszt. dohánygyártási tiszteket III. oszt. dohánygyártási osztályvezetőkké; Theiss Károly, Zuna Gyula, Ifj. Ván gel Károly és Hirt György III. oszt. dohánygyártási tiszteket II. oszt. dohánygyártási tisztekké; Loser Henrik és Führe Károly I. oszt. dohánygyári gyakornokokat III. oszt. dohánygyártási tisztekké; Spudil Ferencz III. oszt. dohánygyártási tiszteket, Wiedler József és Puskás Károly IV. oszt. dohánygyári hivatalistiszteket III. oszt. hivatalistisztekké; végül Niedl Gyula és Heigel Albert díjtalan gyakornokokat II. oszt. dohánygyártási gyakornokká nevezte ki.

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos: Daróczy Vilmos.

Bleier és Welcz költélaru nagykereskedők hirdeteményére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Szigeti Lajos

szij-, nyeregyártó és bőröndös
BUDAPEST,

VIII. muzeum-körut 18/A. sz.

Ajánlja a legjobb minőségű saját készítésű, angol disznóbőr nyergelt, melyekből legnagyobb választék van, u. m.: pries-, magyar-, gyermek- és női-nyergék minden izlésnek és árak megfelelő arányban, ugyiszintén szabályszerű tiszti-nyergék és nyeregszerek előírás szerint a legjutányosabb áron kaphatók.

Nagy választék kocsizó löszerszámokban jelenleg több mind 100 lóra vannak készletben, melyek különböző izlésre és alakra vannak készítve, u. m.: jucker-, húzó-magv. szalagos és lumelt szerszámok különböző veretekre (ezüst) nikel-, pagfon-, talmi-, réz- és fekete- (akos) veretek. Zabhlák, takarók, izzasztók, lóhajtó-, agarász- és kutyastorok, lovagló-vevők és botok, utazó-bőröndök, kézi- és oldaltáskák, Vadász-társi nyak, szivar és pénztárcák, melyeket megrendelés után is készítenek. Lő- és szerszám-tisztító eszközök, istálló-szerek. Nemesek-féle bőrkenőcs stb. üzletemben mint nagy választékban állnak a n. é. közönség teljes kielégítésére.

Minden e szakba vágó javításokat úgy vidékről is elfogadok s azokat a leggyorsabban elintézem.

A tárgyak nemtetszés esetén visszavétetnek.

Árjegyzék bérmentve.

FARKAS MÓR

ráncoz-csizma és cipő-árak gyára, kicsinyben és nagyban »a v a d á s z c s i z m á h o z«
Budapest, király-utca 44/B. sz.

Van szerencsém a n. é. vevőimnek tisztelettel tudomásukra juttatni, miszerint az eddig kis diófa-utca 7. sz. alatt létezett cipő-árak gyáramat és gazdagon felszerelt lábbeli-árak gyáriraktáramat nagyban és kicsinyben Király-utca 44. sz. alatt nyitottam meg, mely alkalommal bátorodom előnyösen ismert

Uri-, női-, és gyermek-lábbeli gyártmányaimat ajánlani. Készítményeim elegáns kivitel, tartóság és mint az alább közölt részletes árszabály mutatja, jutányosság által tűnnek ki.

Czipő-árak hölgyeknek:

Finom lasting czugtopán	3.—
„ zergebőrből	3.25
„ kidből	4.—
„ lakkbőrrel	4.—
Regatta-czipők finom	
„ lasztíngból	2.20
„ finom zergebőrből	2.50
vászon touristá drapp	2.50

Czipő-árak urak részére:

Jó vichsbőrből	3.20
Mainzi borjubőrből	4.—
Kid borjubőr fejjel	4.50
„ lakkbőrrel	5.—
Zergebőr regatta frt 3.50, Pinczészcipők lasztíngból vagy zergebőrből frt 2.50. Gyermekczipők 1 frttől fölfelé, női komótczipők frt 1.20-tól fölfelé, ráncoz-csizmák 2 frttől fölfelé, valamint a többi árak is a legjutányosabb ár mellett.	

FARKAS MÓR

czipő-árak-gyára, Budapest király-utca 44.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek és a nem tetsző árak készséggel visszacszereltetnek.

Kanitz Ferencz

Budapest, IV., váci-utca 12/B. szám

ajánlja dúsan felszerelt

szepességi vászonraktárát.

STERNBERG ÁRMIN

Budapest, B.

HANGSZERGYÁRA,

Kerepesi-ut 36/B.

Harmonika-fuvola 12 billentyűvel, finom hangokkal, a melyek szípkába való befúvás által működnek. Mindenkinek igen alkalmas mulató-eszköz. Kicsiny- és nagyok egyaránt alkalmas. Ára 2 frt.

Legújabb szalon-hangszer **Orchestrionette Herophon!** Minden eddig ismert mechanikus hangszert, az Aristont is felülmúlja, igen alkalmas családok számára kisebb házi mulatságok megtartására. Minden tetszős zeneművet el lehet e hangszeren játszani. Ára 6 kótával 30 frt; minden további kóta, melyek 1500 drból választhatók — 65 kr. Nagy képes katalógus 300 díszes ábrával minden létező hangszerekről és azok alkatrészeiről kívánatra ingyen és bérmentve. — Harmonika és Hármoniumokról külön képes árjegyzék.

INGEK

kizárólag angol chiffon, valódi francia creton, legjobb kivitel, legújabb szabás, darabja 2 frt 50 kr.

NYAKKENDŐK

a legjobb atlasz és selyem-szövetből, legfinomabb kiállításal, gazdag választékban, darabja 50 kr. — Egy nagy

KÉSZLET

tiszta selyem esernyők, divatos bottal darabja 3 frt 50 kr.

Továbbá ajánlunk angol keztűt széles varrással a 1 frt 30 kr., ugyanint valódi angol len-zsebkendők, harisnyák, izzasztóg-felszírók, illatszerek, ing- és kézelógombokat rendkívül olcsó árban.

BAUER ZSIGMOND és TÁRSA

különlegesség készítőik fehérneműekben.

BUDAPEST, váci-utca 25. szám.

Ingek minták után 24 óra alatt készíttetnek.

Posta-küldemények utánvét mellett.

NEDELKO SÁNDOR

kötél-áru gyári raktára,
BUDAPEST, Károly-körut 15. sz.

Dohány-zsineget

ajánlja a most következő időnyre, a legkitűnőbb anyagból és legjutányosabb ár mellett.

GÉPHAJTÓ - KÖTELEK

kipróbált jósággal, ugyiszintén

felhúzó- és hajó-kötelek,

melyeknek megbízhatóságáért jótállás vállalatik

szőlő taposó zsákok,

gépkender, tisztító, (kőcz), (csepű), vizhatlan takaró, repce-takaró és másféle ponyva-anyagok, Jutta pakkoló-vászon, termény és gyapju-zsákok, halhálók, testgyakorlati tárgyak és különösen mindenemű kötélgépművek gazdasági célokra a legnagyobb választékban.

Árjegyzék, illetve kívánatra minták is bérmentesen küldetnek.

R A K T Á R

valódi löszőr és grand'Afrique tengerfü, butor-rugany, amerikai bőr-matrác és butor-czérna-(csinvat) a legjobb minőségben és más egyéb kárpitos-tárgyak.

7447. szám.

IV.

Pályázat.

A m. kir. dohánygyáraknál több V. osztályu, 600 frt évi fizetéssel és a fővárosban 200 illetve a vidéken 150 frtnyi évi lakpénzzel javadalmazott hivatalnoki állomás betöltendő.

Folyamodóktól megkívánatik, hogy a gimnásiumi vagy reálnodai, esetleg polgári iskolai négy osztályt jó sikerrel végezték, a számvitelben kellő jártassággal birjanak, nyelvismereteiket felsorolják, előéletüket pedig hitelesen igazolják.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állomások egyikét elnyerni óhajtnak, nevezetesen pedig azon kiszolgált és igazolvánnyal ellátott katonai altisztek, kik az 1873. évi II. t. cz. értelmében ezen állomásokra igényt tarthatni vélnék, hogy kellően felszerelt folyamodványukat ezen pályázatnak »Budapesti közlönyben« való első megjelenése napjától számítandó 8 hét alatt és pedig a közszolgálatban állók előjáró hatóságuk, a többiek pedig illetékes főispánjuk (főpolgármester) utján alulirt központi igazgatóságnál nyújtsák be.

Budapest, 1886. évi június hó 24-én.

M. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság.